

En omfattande utredning om miljöriskerna vid den gamla gruvan i Korsnäs färdigställdes – inget behov av sanering

Det gamla gruvområdet i Korsnäs orsakar inte olägenheter för miljön eller hälsan, och det finns inte behov av en omedelbar sanering av området. Utredningen är en del av det statligt finansierade projektet KAJAK, som genomförs av Tillstånds- och tillsynsverket.

Målet med KAJAK-projektet är att på ett hållbart sätt få kontroll över miljö- och hälsoriskerna vid gamla deponier för utvinningsavfall. Korsnäs är det fjärde KAJAK-objektet, där man har utrett riskerna. Foto: Tillstånds- och tillsynsverket

Bedömningen av riskerna med och saneringsbehovet av den gamla blygruvan i Korsnäs kommun har blivit färdig. Den nyligen publicerade, omfattande rapporten är över 300 sidor lång och baserar sig på resultaten från uppföljnings- och utredningsarbeten som pågått i tre år.

- Det är bra att riskerna kring den gamla blygruvan nu har utretts och att det inte finns saneringsbehov i området, säger **Christina Båssar**, kommundirektör i Korsnäs.

Utredningen är en del av KAJAK-projektet som genomförs av Tillstånds- och tillsynsverket. Med hjälp av statlig finansiering utreder projektet miljö- och hälsorisker vid ägarlösa, stängda och övergivna deponier för utvinningsavfall. Utredningen gjordes av Ramboll Finland Oy.

Inga olägenheter för miljön eller hälsan

I det gamla gruvområdet i Korsnäs utreddes under åren 2022–2024 tungmetallhalterna i områdena med utvinningsavfall samt i jordmån, sediment, yt- och grundvatten, svampar och fiskar som lever i dagbrottet.

Dessutom utreddes den radioaktiva strålningen i utvinningsavfallet och i vattnet. På basis av resultaten utarbetades en riskbedömning, där man granskade miljö- och hälsorisker som orsakas av gruvområdets nuvarande tillstånd, deras verkningar och godtagbarhet.

- På basis av resultaten, observationerna och riskbedömningen orsakar inte området vid den gamla blygruvan i sitt nuvarande tillstånd olägenheter för miljön eller hälsan och det finns inte brådskande behov av sanering i området, berättar **Hanna Tolvanen**, projektchef vid Ramboll Finland.

Det är förbjudet att röra sig i gruvområdet, och rekommendationen är att även i fortsättningen begränsa tillträdet till området på grund av de höga tungmetallhalterna i områdena med utvinningsavfall och strålningen från lantanidhögen. I rapporten rekommenderas att tillträde förbjuds till områdena med utvinningsavfall och även att svamp- och bärplockning förbjuds. På östra sidan av dagbrottet finns det dessutom ett område med rasrisk, dit tillträde ska förhindras med stängsel.

Uppföljningen av ytvatten måste fortsätta

Enligt riskbedömningen kommer metallbelastningen på ytvatten i området sannolikt att fortgå på nuvarande nivå under årtionden, om inte århundranden. På lång sikt kan utvinningsavfallet bilda sur avrinning, vilket kan öka metallbelastningen och dess konsekvenser särskilt i havsområdet dit dikesvattnen rinner ut. Å andra sidan innehåller berggrunden i Korsnäs på naturlig väg kalcit. Kalcit kan ha en neutraliserande verkan på sur avrinning, vilket också förhindrar sur avrinning och dess konsekvenser.

- I rapporten rekommenderas att uppföljningen av ytvatten i gruvområdet fortsätter för att man ska kunna säkerställa att miljöns tillstånd förblir i balans, berättar Tolvanen.

Utöver detta rekommenderas i rapporten att man följer upp hur vegetationstöcket utvecklas i områden med utvinningsavfall där trädbeståndet har röjts. Rekommendationen är att gruvområdets helhetssituation bedöms nästa gång år 2035.

- Korsnäs är nu det fjärde KAJAK-objektet, där man har utrett riskerna. Målet med KAJAK-projektet är att på ett hållbart sätt få kontroll över miljö- och hälsoriskerna vid gamla deponier för utvinningsavfall. Det här är ett betydande steg framåt, kommenterar sakkunnig Markus Heikkinen, som arbetar med förorenade markområden vid Tillstånds- och tillsynsverket.

Läs rapporten:

- [Länk till rapporten](#) (maaperakuntoon.fi) (endast på finska)

Läs mer:

- [KAJAK-projektet](#) (maaperakuntoon.fi) (endast på finska)
- [Maaperä kuntoon -programmet](#) (maaperakuntoon.fi) (endast på finska)

Kontaktpersoner:

Tillstånds- och tillsynsverket (beställare) Markus Heikkinen, sakkunnig på förorenade marker, tfn 0295 254 701, markus.heikkinen@lvv.fi och Kari Pyötsiä, projektchef, tfn 0295 255 046, kari.pyotsia@lvv.fi

Korsnäs kommun, Christina Båssar, kommundirektör, tfn 046 922 9495, christina.bassar@korsnas.fi

Tillstånds- och tillsynsverket /Gruppen för markskydd (övervakande myndighet), Katja Viitaniemi, överinspektör, tfn 0295 256 119, katja.viitaniemi@lvv.fi

Ramboll Finland Oy, (utredare), Hanna Tolvanen, projektchef, tfn 040 594 6994, hanna.tolvanen@ramboll.fi